

Republic of Moldova, Chisinau, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3004 – 137 din 15.03.2023
La nr. 06/1-1474-22 din 06.09.2022

Curtea de Conturi

Prin prezenta, **Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”** prezintă anexat informația despre măsurile întreprinse în vederea conformării la recomandările prin Raportul auditului performanței „Sistemele informaționale implementate în sectorul public contribuie la un management eficient și sigur al documentelor?”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.45 din 28.08.2022, înaintate exclusiv Agenției.

Totodată, cu referire la contribuția instituției la implementarea recomandărilor *la care este vizată Agenția*, iar principalul (primul) responsabil este indicată Cancelaria de Stat, precizăm că informația respectivă urmează a fi prezentată Curții de către Cancelarie.

Documentele confirmative, menționate în informația de mai jos, se anexează.

Director adjunct

Digitally signed by Prisacar Andrei
Date: 2023.03.16 14:16:17 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei PRISACAR

Executor: Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

Informații privind măsurile întreprinse de I.P. „Agentia de Guvernare Electronică” (în continuare – I.P.AGE) în vederea executării Hotărârii nr.45 din 25 august 2022 „Cu privire la Raportul auditului performanței: „Sistemele informaționale implementate în sectorul public contribuie la un management eficient și sigur al documentelor?””

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/ concluzii
	I.P. AGE	2.4. pentru implementarea recomandărilor din Raportul de audit, cu elaborarea unui Plan de acțiuni în acest sens și asigurarea executării măsurilor necesare în scopul eliminării neajunsurilor constatate de audit	Pornind de la exercitarea de către Cancelaria de Stat a funcțiilor de fondator al I.P. AGE, în proiectul Planului de acțiuni respectiv au fost integrate inclusiv și recomandările înaintate exclusiv Agenției. Planul de acțiuni de implementare a HCC nr.45/2022 a fost aprobat prin Ordinul SGG nr.60 din 01.11.2022. <i>Documentul confirmativ urmează a fi prezentat Curții de Conturi de către Cancelaria de Stat.</i>	Cerință implementată.
	I.P. AGE	<p align="center">Conținutul recomandărilor din Raport</p> <p>1.2. să elaboreze și să înainteze, în modul stabilit, propunerile de ajustare/racordare, completare a cadrului normativ, în scopul asigurării eliminării neajunsurilor constatate de audit și consolidării reglementărilor în domeniul TIC, inclusiv prin: <i>definirea și clasificarea Sistemelor informaționale, a produselor informatice implementate în sectorul public; definirea noțiunilor de Sistem Informațional Integrat, modul/subsistem, portal, pilotare, reinginerie; reglementarea clară a modului de elaborare/aprobare a conceptelor și a altor documente necesare, inclusiv pentru sistemele informaționale integrate, cu elaborarea modelelor de documente aferente etc.</i> (subpct.4.1.1)</p>	De recomandarea respectivă se va ține cont la etapa elaborării cadrului metodologic aferente creării, dezvoltării, gestionării și scoaterii din exploatare a SI. În această ordine de idei, acțiunile întreprinse la acest subiect până la data raportării sunt expuse în prezentul tabel la <i>recomandarea 7.1.</i>	Recomandare în curs de realizare.

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/concluzii
I.P. AGE	2. să asigure, cu instruirile și ghidările corespunzătoare, autoritățile și instituțiile publice <i>privind modul de aplicare a cadrului normativ aferent domeniului securității cibernetice.</i>	<p>În ceea ce privește I.P. AGE, informăm că, în conformitate cu HG nr.411/2020, Agenția a fost desemnată în calitate de posesor al Platformei guvernamentale de instruire la distanță (e-Learning) - https://mlearn.gov.md/. Pornind de la această calitate, dar și ca unul din furnizorii de resurse de instruire a dezvoltat și a plasat pe Platforma MLearn mai multe cursuri/module, printre care 4 (patru) cursuri dedicate securității cibernetice, pentru diferite funcții din cadrul instituțiilor publice (manageri, utilizatori, administratori IT, dezvoltatori), și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conștientizare generală în materie de securitate; 2. Securitatea Informației pentru managerii instituțiilor publice; 3. Securitatea Informației pentru administratorii de sistem; 4. Securitatea Informației pentru dezvoltatori. <p>Până la data de 31.12.2022, pe Platforma MLearn erau înregistrați circa 540 de utilizatori la cursul „Conștientizare generală în materie de securitate”, din care 398 au finisat cursul și au susținut testul final.</p> <p>În același timp, este în curs de a fi transferat pe Platforma MLearn cursul „Bazele securității cibernetice pentru reprezentanții autorităților publice”, care a fost dezvoltat de consultantul CRDFGlobal și promovat de I.P. STISC.</p> <p>Totodată, în perioada 19 septembrie – 19 octombrie 2022, a fost organizat un set de exerciții practice pentru angajații I.P. AGE, ce constau în realizarea unor simulări de atacuri cibernetice de tip phishing. Obiectivul acestor exerciții a constat în dezvoltarea abilităților de răspuns la amenințările cibernetice, prin sporirea nivelului de respectare a regulilor de utilizare securizată a poștei electronice corporative, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de a nu deschide atașamente din mesajele electronice dubioase (cu titluri ciudate, subiect necunoscut, conținut ce nu ține de activitatea postului de lucru ș.a.) sau primite de la persoane/adrese necunoscute; 	Recomandare se implementează continuu.	

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/concluzii
I.P. AGE	6. să asigure definitivarea și aprobarea în modul stabilit a catalogului de servicii aferente platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), care să cuprindă denumirea serviciilor, descrierea acestora, modul de solicitare și contractare, condițiile ce trebuie să fie întrunite de beneficiari pentru solicitarea serviciilor, precum și alte informații privind utilizarea acestora (sbp.4.2.2.1).	<p>- de a nu accesa link-uri sau pagini web indicate în mesajele electronice dubioase sau primite de la persoane/adrese necunoscute;</p> <p>- de a transmite spre verificare oricare mesaj dubios prin opțiunea redirectionare (Forward).</p> <p>Pentru implementarea inclusiv a acestei recomandări a Curții de Conturi, I.P. AGE, în comun cu I.P. STISC, a elaborat și promovează prin intermediul Cancelariei de Stat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) (număr unic 243/CS/AGE/2022) <i>(documentele confirmative se anexează)</i>.</p> <p>Pe lângă alte modificări menite să permită dezvoltarea platformei MCloud, prin extinderea infrastructurii MCloud existente de hardware și software pentru a putea asigura capacitatea necesară a instituțiilor guvernamentale și reutilizarea serviciilor de Cloud Public pentru a implementa infrastructura guvernamentală hibridă de Cloud în vederea remedierii lipsei resurselor umane și financiare în viitorul apropiat, proiectul în cauză prevede și aprobarea catalogului de servicii aferente platformei MCloud. Acest catalog de servicii cuprinde denumirea serviciilor, descrierea acestora, modul de solicitare/contractare și alte informații relevante. Proiectul hotărârii de Guvern respectiv a fost supus avizării, expertizei juridice și anticorupție, și se află în proces de definitivare pentru a fi prezentat spre aprobare Guvernului.</p>	Recomandare în curs de realizare.	
I.P. AGE	7.1. să revizuiască/elaboreze și să înainteze pentru aprobare, în modul stabilit, cadrul normativ și cel metodologic aferente creării, dezvoltării, gestionării și scoaterii din exploatare a SI, precum și cadrul metodologic privind modul de evaluare a conformității SI prin prisma corespunderii acestora prevederilor legale relevante și sistemelor	Pornind de la importanța și complexitatea subiectului, s-a decis ca elaborarea proiectului Metodologiei de digitalizare să fie precedată de un studiu de cercetare în scopul stabilirii clare a obiectivului și identificării opțiunilor și mijloacelor necesare pentru soluționarea problemelor aferente creării, dezvoltării, gestionării și scoaterii din exploatare a sistemelor informaționale. În rezultatul acestei cercetări, va fi stabilit și domeniul de intervenție juridică cel mai potrivit, fie un proiect de hotărâre de Guvern, fie un act normativ departamental al Ministerului Dezvoltării Economice și	Recomandare în curs de realizare.	

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/concluzii
		<p>informaționale de stat, în vederea aducerii în concordanță a acestuia și a metodologiei de evaluare și măsurare a indicatorilor de performanță și progres, necesari pentru gestiunea eficientă a proiectelor TIC și evaluarea plusvalorii acestora (subpct.4.1)</p>	<p>Digitalizării sau un ordin al directorului I.P. AGE, și, respectiv, se va purcede la elaborarea propriu-zisă a proiectului de act. <i>Informația privind mersul executării acțiunii respective va fi prezentată în cadrul raportării următoare.</i></p>	
	I.P. AGE	<p>7.2. în comun cu Cancelaria de Stat, să intensifice procedurile de evaluare a necesităților autorităților publice de servicii de platformă, precum și de monitorizare a utilizării lor în scopul valorificării acestora și eficientizării activităților</p>	<p>La momentul raportării, I.P. AGE are calitatea de posesor al următoarelor SI partajate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) 2. Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) 3. Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) 4. Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) 5. Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) 6. Platforma de interoperabilitate (MConnect) 7. Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) 8. Portalul guvernamental unic al serviciilor publice 9. Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice (PDSE) 10. Portalul guvernamental al cetățeanului 11. Portalul guvernamental al antreprenorului 12. Sistemul informațional „Platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)” 13. Portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md). <p>Ca și posesor al acestor SI partajate, I.P. AGE asigură, continuu, condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru administrarea, mentenanța și dezvoltarea lor, precum și exercită o serie atribuții în conformitate cu actele normative care reglementează utilizarea acestor SI, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigură prestarea gratuită a serviciilor aferente tuturor autorităților și instituțiilor publice; 	<p>Recomandare se implementează continuu.</p>

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/concluzii
I.P. AGE	7.3. să întreprindă acțiunile de rigoare în vederea creării, implementării și funcționării Sistemului Informațional Registrul Resurselor și Sistemelor Informaționale de Stat, cu asigurarea efectuării investițiilor reieșind din perspectivele de conformare cu politicile de e-Transformare a Guvernării	- acordă suport metodologic în procesul de integrare cu SI partajate respective; - asigură raportarea automatizată a indicatorilor de utilizare a SI partajate respective. În scopul executării pct.5 din HG nr.153/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat, în calitate de posesor al Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” (SI RRSIS), I.P. AGE a finalizat activitățile de implementare a acestui SI - https://rsi.gov.md/ . În context, informăm că SI RRSIS a fost dat în exploatare și pe 17.03.2023 se planifică lansarea acestuia.	Recomandare implementată.	
I.P. AGE	7.4. să stabilească un mecanism eficient de evidență și monitorizare a aplicării cadrului normativ aferent gestionării proiectelor TIC în entitățile publice, a implementării și gestionării sistemelor și resurselor informaționale de stat în sectorul public, în conformitate cu actele normative actualizate, după caz, înaintând propunerile de rigoare pentru consolidarea acestuia, în scopul eficientizării resurselor utilizate în acest sens, precum și evidența eficienței a resurselor și sistemelor informaționale în sectorul public	De la data lansării SI RRSIS, I.P. AGE va asigura posesorilor și deținătorilor resurselor și sistemelor informaționale de stat instrumentele necesare de accesare, oferire și gestionare a accesului la acest sistem informațional, în mod automatizat, pentru a putea fi executată obligația lor de înregistrare în RRSIS a tuturor resurselor și sistemelor informaționale de stat pe care le au în posesie și informațiile aferente acestora. Corespunzător, în funcție de înregistrările făcute, I.P. AGE urmează să le valideze și să asigure accesul la datele cu caracter public din RRSIS. <i>Informația privind mersul implementării acestei recomandări va fi prezentată în cadrul raportării următoare.</i>	Recomandare se implementează continuu.	
I.P. AGE	7.5. să asigure documentarea procesului de analiză și examinare a Planurilor generale de achiziție în domeniul TIC, precum și evidența acestora în scopul existenței unei monitorizări eficiente a procesului respectiv (subpct.4.2.3)	În conformitate cu competențele sale stabilite în HG nr.544/2019 cu privire la unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, în vederea asigurării eficienței, corectitudinii, transparenței și demonopolizării achizițiilor în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, pe parcursul anului 2022, I.P. AGE a coordonat/avizat:	Recomandare se implementează continuu.	

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/ concluzii
			<ul style="list-style-type: none"> - 106 propuneri de buget ale autorităților/instituțiilor publice aferente cheltuielilor pentru TIC pe anul 2022 și estimările pentru 2023; - 86 de planuri generale de achiziții TIC și 100 de modificări ale planurilor de achiziții; - 531 avize asupra procedurilor de achiziții în domeniul TIC, specialiștii AGE fiind desemnați în calitate de membru al grupului de lucru pentru desfășurarea achizițiilor în 177 de cazuri. <p>Din cele 531 de avize asupra procedurilor de achiziții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 293 sunt pozitive, în sumă totală de 364409419,91 lei; - 198 sunt cu recomandări, în sumă totală de 250163871,05 lei; - 40 sunt negative, în sumă totală de 67550422,20 lei. <p>În procesul de avizare a procedurilor de achiziție în domeniul TIC au fost înaintate recomandări ce țin de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigurarea concurenței; - documentarea conform cadrului normativ a SI; - respectarea cerințelor minime de siguranță cibernetică; - migrarea în MCloud; - respectarea principiului „Guvern fără hârtie”; - revizuirea valorii estimative exagerate; - specificații tehnice detaliate etc. <p>Suplimentar, considerăm oportun să informăm că, în scopul asigurării unui proces eficient de implementare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr.544/2019, prin prisma mandatului I.P. AGE, dar și în contextul constatărilor și recomandărilor din Raportul de audit, aprobat prin Hotărârea CCRM nr.45 din 25.08.2022, prin Ordinul directorul I.P. AGE nr.3005-59 din 26.07.2022, a fost aprobat <i>Ghidul practic pentru punerea în aplicare a Metodologiei de coordonare a achizițiilor în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor</i>.</p> <p>Prin circulara nr.3004-407 din 26.07.2022 Ghidul respectiv a fost remis spre aplicare autorităților/instituțiilor publice <u><i>(documentul</i></u></p>	

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/ concluzii
I.P. AGE	7.6. să stabilească setul minim de indicatori ai performanței la prestarea serviciilor de menținere, administrare și dezvoltare a sistemelor și resurselor informaționale de stat pentru entitățile desemnate responsabile prin Hotărârile Guvernului, inclusiv CTIF, ARIJ, alte instituții, precum și a mecanismelor de monitorizare și evaluare a acestora	<p><i>confirmativ se anexează</i>), precum și plasat pe pagina web oficială a I.P. AGE - (https://egov.md/ro/node/39482).</p> <p>Conform competențelor sale, stabilite în art.23 alin.(2) din L.nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și pct.3 din HG nr.562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat, coroborat cu pct.22 din Hotărârea Guvernului nr.414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, I.P. AGE asigură coordonarea proiectelor de documente (concepte, regulamente) ale sistemelor informaționale noi, dar și de modificare a celor existente. De asemenea, potrivit pct.5 din HG nr.544/2019 cu privire la unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, I.P. AGE asigură avizarea achiziției în domeniul TIC.</p> <p>De menționat că în ambele din aceste exerciții, I.P. AGE obligatoriu vine cu indicații metodologice privind obligativitatea găzduirii unui SI de stat pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și utilizării în arhitectura acestuia a sistemelor informaționale partajate relevante (SI reutilizabile, instituite de Guvern, care asigură funcționalități generice pentru alte sisteme informaționale de stat) – enumerate în Anexa la Regulamentul privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018.</p> <p>În acest context, menționăm că prin găzduirea sau, după caz, migrarea SI existente pe platforma MCloud se asigură inclusiv și creșterea calității serviciilor de menținere, administrare și dezvoltare a sistemelor și resurselor informaționale de stat, indiferent de autoritatea/instituția publică care le prestează (I.P. STISC, I.P. CTIF, ARIJ, etc.). De asemenea, aceasta permite ca în contractele/acordurile încheiate în acest sens să poată fi incluse prevederile specifice tipului de servicii prestate, inclusiv nivelul</p>	Recomandare în curs de implementare.	

Nr. d/o	Entitatea responsabilă	Conținutul recomandărilor din Hotărâre	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii/concluzii
I.P. AGE	7.7. să examineze situațiile constatate de audit referitor la preluarea în administrare și menținere tehnică a SI de la instituțiile și autoritățile publice în cazul deținerii de către acestea doar a dreptului de utilizare asupra softului, cu determinarea soluției optime în acest sens și înaintarea propunerilor de rigoare în modul stabilit	<p>agreat de servicii aferente platformei MCloud), precum și indicatorii de performanță ai acestora, volumul și regulile specifice de utilizare, aferente serviciului TI (IaaS și SaaS), nivelul de suport asigurat, modul de interacțiune între părțile implicate în contextul furnizării și utilizării serviciilor.</p> <p>După lansarea SI RRSIS, I.P. AGE va asigura validarea înregistrărilor făcute în acest sistem informațional de către posesorii resurselor și sistemelor informaționale de stat, precum și accesul la datele cu caracter public din RRSIS.</p> <p><i>Informația privind mersul implementării acestei recomandări va fi prezentată în cadrul raportării următoare.</i></p>	Recomandare se implementează continuu.	